

ცხელი ხაზი

სამეგრელო - 16 600 (ზარი უფასოა)

გურია - 16 006 (ზარი უფასოა)

თბილისი 0159,
მარშალ გელოვანის გამზირი N6
www.nfa.gov.ge

სოფლის მეურნეობის სამინისტროს
საინფორმაციო სამსახური
15 01

პესტიციდების გამოყენებისას დაიცავით უსაფრთხოების წესები!

- იქონიეთ დაცვის ინდივიდუალური საშუალებები: სპეცტანსაცმელი, სპეცფეხსაცმელი, რესპირატორი, აირჩინალი, დამცავი სათვალე და ხელთათმანი!
- შესხურებისას აკრძალულია თამბაქოს მოწევა, საკვების მიღება!
- პესტიციდების გამოყენების წინ დახურეთ სასმელი წყლის ჭები, დაამწყვდიეთ ფრინველი, საქონელი, შეზღუდეთ ფუტკრის ფრენა!
- შეწამლული პროდუქტის საკვებად გამოყენება დაუშვებელია წამლობიდან 18-20 დღის განმავლობაში!
- წამლობა ტარდება უქარო ამინდში დილას ან საღამოს, ან ღრუბლიან ამინდში შუადღის საათებში!
- არ შეიძლება ქიმიური პრეპარატების გამოყენება ღია წყალსაცავებისა და წყალსატევების სიახლოვეს!

გახსოვდეთ!

დროულად ჩატარებული მექანიკური და აგროტექნიკური ღონისძიებები მნიშვნელოვნად ამცირებს მავნებლის გავრცელებას, რაც თქვენი მცენარეებისა და მოსავლის გადარჩენის გარანტიაა!

როგორ დავიცვათ მცენარეები აზიური ფაროსანასგან

სურსათის
ეროვნული
სააგენტო

რა უნდა ვიცოდეთ აზიური ფაროსანას შესახებ (*Halyomorpha halys* – აზიური ბაღლინჯო)

აზიური ფაროსანა საქართველოში პირველად 2015 წელს გამოჩნდა. მავნებლის სამშობლო სამხრეთ-აღმოსავლეთ აზიაა. მწერმა 2016 წლის სეზონზე თხილის მოსავლის მნიშვნელოვანი ზარალი გამოიწვია. თხილის გარდა, ბაღლინჯო აზიანებს თესლოვანი და კურკოვანი ხეხილის სხვადასხვა სახეობას, კენკროვნებს, ბოსტნეულ კულტურებს; განსაკუთრებულ ზიანს აყენებს ატამს, ვაშლატამას, ვაშლს, მსხალს, ჟოლოს, პომიდორს, წიწაკას, მზესუმზირასა და სიმინდს. მავნებლის ძლიერი აფეთქების დროს ზარალმა შესაძლოა, მოსავლის ღირებულების 70%-იც კი შეადგინოს.

სურათი 1. აზიური ფაროსანას იმაგო (ზრდასრული ფორმა)

მცენარით კვებას ფაროსანა გაზაფხულზე, აპრილის ბოლოს, მაისიდან იწყებს და გვიან შემოდგომამდე აგრძელებს. მავნებელი იკვებება ფოთლის, ყლორტისა და ნაყოფის წვენიტ. ძლიერი ხორთუმიტ მეშვეობით ხვრეტს ახალშემოსული თხილის ნაჭუჭს, ათხელებს ნაყოფის შიგთავსს, წოვს და მასში წარმოქმნის კორპისებრ ლპობად ლაქებს.

მავნებელი გამოსაზამთრებლად შედის საცხოვრებელ ბინებში. ძვრება ნაპრალებში, სხვენზე, კარებისა და ფანჯრის ღრ-ტობებში; ასევე ბაღებსა და ტყეში ჩამოცვენილი ფოთლების სქელი ფენის ქვეშ და ხეების ფუღურობებში. იგი იძინებს აპრილამდე.

ზამთრის ძილიდან გამოსული აზიური ფაროსანა აპრილის ბოლოსა და მაისში იწყებს დამატებით კვებას და ჯგუფებად კვერცხედებას ფოთლის ქვედა მხარეზე. კვერცხი მომწვანო-თეთრია, გამოჩეკვის წინ იძენს მოოქროსფერო ფერს. 4-5 დღეში ჩნდება მოწითალო ნიმფები (მატლები), რომლებიც ფერს თანდათან იცვლიან (მეორე ასაკში მოშავო, ხოლო შემდგომ – მოთეთრო-ყავისფერი ხდება). 5 ასაკის გავლის შემდეგ გადაიქცევიან იმაგოებად. ზრდასრული მავნებლის ზომა 12-17 მმ-ია, განიერი, ყავისფერი, მარმარილოსებრი ტექსტურით, ფეხებზე, მუცლის გვერდებსა და უღვაშებზე თეთრი ზოლებით.

სურათი 2. აზიური ფაროსანას კვერცხი და პირველი-მეორე ასაკის ნიმფები

აზიური ფაროსანას საწინააღმდეგო ღონისძიებები

- გამოსაზამთრებლად თავშეფარებული მავნებლები შეაგროვეთ და მექანიკურად გაანადგურეთ. ზამთარში ერთი ფაროსანას განადგურება ნიშნავს მომავალი სეზონისთვის 200-მდე ახალი ფაროსანას განადგურებას;
- ხეხილისა და თხილის ბაღებში მაისიდან უნდა ჩატარდეს ყოველკვირეული დაკვირვება მასპინძელ მცენარეებზე.
- მცენარეები ინსექტიციდებით დაამუშავეთ მხოლოდ მავნებლით დასნებოვნებულ ადგილებში. მნიშვნელოვანია, ქიმიური წამლობა ჩატარდეს ნიმფის (მატლის) ფაზაში. მავნებლის ყველა ფაზის წინააღმდეგ ეფექტიანია ბიფენტრინის შემცველი პრეპარატები (ტალსტარი, ინსაკარი, ანტიბრუში) ან ლამბდა-ციპალოტრინის (კარატე, ვალსამბა, გრანდი 5, კუნგ-ფუ, ეფდალ-ლამტორინი, ტეკვანდო კაპსულა). აღნიშნული პრეპარატების ხარჯვის ნორმაა 4-6 მლ/10 ლ. წყალში. ინსექტიციდები პირველად არა უგვიანეს ივნისის ბოლოს უნდა შეასხუროთ.

სურათი 3. აზიური ფაროსანას მიერ დაზიანებული კულტურები